

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 1546/10 - 2008 අප්‍රේල් 22 වැනි අගනරුවාදා - 2008.04.22

(ආණ්ඩුවේ බලයපිට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය

ආණ්ඩුවේ නිවේදන

2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනත

2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 104 (3) සහ (4) වගන්ති සමග කියවිය යුතු, එකී දේශීය ආදායම් පනතේ 212 වැනි වගන්තිය යටතේ, මුදල් අමාත්‍යවරයා විසින් කරනු ලබන නියෝග.

2008 ක් වූ අප්‍රේල් මස 11 වැනි දින,
මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය,
කොළඹ 01.

රංජිත් සියඹලාපිටිය,
වැඩබලන මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍ය.

නියෝග

1. මෙම නියෝග “මිල පැවරුම් නියෝග” යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.

2. අසම්බන්ධිත මිල

ආශ්‍රිත ව්‍යවසායයන් දෙකක් අතර සිදුකරනු ලබන යම් ගනුදෙනුවක දී, පැන නගින, ලැබෙන හෝ උපචිත වන ලාභ සහ ආදායම හෝ දරන ලද පාඩු ගණන් බැලීමේ කාර්යය සඳහා 2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 104 (3) වගන්තියේ දැක්වෙන “අසම්බන්ධිත මිල” ගණනය කිරීම, පහත සඳහන් ක්‍රම අතරින් ඒ සඳහා වන වඩාත්ම යෝග්‍ය ක්‍රමය මගින් තීරණය කළ යුතුවේ.

(අ) සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයකින් තොර මිල ක්‍රමය

මෙම ක්‍රමය යටතේ -

- සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයකින් තොර ගනුදෙනුවක දී හෝ එවැනි ගනුදෙනු ගණනාවක දී පවරන ලද දේපළ හෝ සපයන ලද සේවා සඳහා අය කරන හෝ ගෙවන ලද මිල හඳුනාගනු ලැබේ ;

- (ii) එකී මිල, ගනුදෙනුව සහ සන්සන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර මිල අතර හෝ විවෘත වෙළෙඳපොළ මිල කෙරෙහි වැදගත් බලපෑමක් ඇති කරනු ලැබිය හැකි එවැනි ගනුදෙනුවලට ඇතුළත් වන ව්‍යවසායන් අතර යම් වෙනස්කමක් වේ නම්, එකී වෙනස්කම් සඳහා ගැලපීම් කරනු ලැබේ ;
- (iii) එසේ ගැලපීමෙන් ලබාගන්නා මිල, ගනුදෙනුවට අදාළ දේපළ පැවරුමේ හෝ සේවා සැපයීමේ “අසම්බන්ධිත මිල” ලෙස සළකනු ලැබේ.

(ආ) ප්‍රති අලෙවි මිල ක්‍රමය

මෙම ක්‍රමය යටතේ -

- (i) යම් ව්‍යවසායයක් ආශ්‍රිත ව්‍යවසායයකින් දේපළක් මිලට ගත් විට හෝ යම් සේවාවක් ලබාගත් විට අසම්බන්ධිත ව්‍යවසායයකට එම දේපළ නැවත විකිණීම හෝ සේවා සැපයීම සඳහා වන “ මිල ” හඳුනා ගනු ලැබේ ;
- (ii) එසේ හඳුනාගනු ලැබූ ප්‍රති අලෙවි මිලෙන්, ව්‍යවසායට හෝ අසම්බන්ධිත ආයතනයකට, ගනුදෙනුවට අදාළ වන දේපළ හෝ ඒ හා සමාන දේපළක් මිලටගෙන නැවත විකිණීමෙන් හෝ එම සේවාව හෝ ඒ හා සමාන සේවාවක්, ලබාගෙන සැපයීමෙන් සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයකින් තොර ගනුදෙනුවකදී හෝ ගනුදෙනු ගණනාවකදී ලබාගත හැකි සාමාන්‍ය දළ ලාභ තීරුව අඩු කරනු ලැබේ ;
- (iii) දේපළ මිල දී ගැනීමේ දී හෝ සේවාවක් ලබා ගැනීමේ දී එකී ව්‍යවසාය දරනු ලැබූ වියදම් එලෙස ලබාගත් මිලෙන් තවදුරටත් අඩු කෙරේ ;
- (iv) එසේ ලබාගත් මිලට අදාළ ගනුදෙනුව සහ සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනු අතර හෝ විවෘත වෙළෙඳ පොළේ දළ ලාභ තීරයට සැලකිය යුතු බලපෑමක් කළ හැකි වන්නා වූ එවැනි ගනුදෙනුවලට එළඹෙන ව්‍යවසායන් සමග, ගිණුම් ක්‍රමවල යම් පරස්පරතාවයක් වේ නම් ඒවා ද ඇතුළුව මෙහෙයුම් හා අනෙකුත් පරස්පරතාවයන් ඇත්නම්, ඒ සඳහා අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදුකරනු ලැබේ ;
- (v) උපඡේද (iv) යටතේ ලබාගත් ගණනය කරනු ලැබූ මිල, ව්‍යවසාය විසින් ආශ්‍රිත ව්‍යවසායයකින් දේපළ මිලදී ගැනීමේ දී හෝ සේවා ලබා ගැනීමේ දී “අසම්බන්ධිත මිල ” ලෙස සළකනු ලැබේ.

(ඇ) පිරිවැය එකතු කළ මිල ක්‍රමය

මෙම ක්‍රමය යටතේ -

- (i) ව්‍යවසායයක් විසින් ආශ්‍රිත ව්‍යවසායයකට දේපළ පැවරීමක දී හෝ සේවා සැපයීමේ දී එකී ව්‍යවසාය විසින් දරන ලද සෘජු සහ වක්‍ර නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කරනු ලබයි ;
- (ii) ආශ්‍රිත ව්‍යවසායයක් නොවන ව්‍යවසායයක් විසින්, සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුවක් හෝ ගනුදෙනු මගින් එම දේපළ හෝ ඒ හා සමාන දේපළක් පැවරීමේ දී හෝ සේවාවක් සැපයීමේ දී (සමාන ගිණුම් ක්‍රමවේදය අනුවම ගණනය කරනු ලැබූ) පිරිවැයට අදාළ සාමාන්‍ය දළ ලාභ තීරය ගණනය කරනු ලැබේ ;
- (iii) අදාළ ගනුදෙනුව සහ සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනු අතර හෝ එවැනි ගනුදෙනුවට ඇතුළත් වන ව්‍යවසායන් අතර, විවෘත වෙළෙඳපොළේ පවත්නා ලාභ තීරයට දැඩි බලපෑමක් කළ හැකි වන්නා වූ මෙහෙයුම් හෝ වෙනත් යම් පරස්පරතාවක් වේ නම් ඉහත (ii) දැක්වෙන සාමාන්‍ය දළ ලාභ තීරයට ඒ සඳහා අවශ්‍ය ගැලපීම් කරනු ලැබේ ;
- (iv) (i) දක්වා ඇති පිරිවැයට (iii) දක්වා ඇති ලාභ තීරය එකතු කරනු ලැබේ ;
- (v) එසේ ලබාගත් මුදල ව්‍යවසායයේ දේපළ සැපයීමට හෝ සේවා සැපයීමට අදාළ අසම්බන්ධිත මිල වශයෙන් සළකනු ලැබේ.

(ඈ) ලාභ ඡේදන ක්‍රමය

සුවිශේෂී අස්පර්ශනීය දෑ පැවරීමේ ගනුදෙනුවලදී, හෝ යම් ගනුදෙනුවක අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීමේ කාර්යය සඳහා වෙන්වෙන්ව ඇගයීමට ලක් කිරීමට නොහැකි තරමට අන්තර් සම්බන්ධතාවයන්ගෙන් යුත් බහු විධ ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනුවලින් සමන්විත ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් මෙම ක්‍රමය මූලික වශයෙන් අදාළ කරගත හැකිය. මේ මගින් -

- (i) ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් (ජාත්‍යන්තර) ගනුදෙනුවක නිරතවීම තුළින් උපයන ඒකාබද්ධ ශුද්ධ ලාභය තීරණය කරනු ලැබේ ;
- (ii) එකී ශුද්ධ ලාභය ඉපයීමේ දී එක් එක් ආශ්‍රිත ව්‍යාපාරයේ සාපේක්ෂ දායකත්වය ඇගයීම සඳහා ව්‍යාපාරයේ කාර්ය සාධනය, යොදාගත් වත්කම්, උපකල්පිත අවදානම සහ අසම්බන්ධ ව්‍යාපාරයක් එවැනිම පරිසරයක් තුළ සංසන්දය කළහැකි කාර්ය භාරයක නිරතවෙමින් කෙසේ දායකත්වයක් සපයන්නේ ද යන්න පෙන්වුම් කරන විශ්වාසදායී බාහිර වෙළඳපොළ දත්තයන් පාදක කොට ඇගයීමට ලක් කරනු ලැබේ ;
- (iii) (ii) උප ඡේදයේ ඇගයීමට ලක් කර ඇති පරිදි ඒකාබද්ධ ශුද්ධ ලාභය ව්‍යවසාය විසින් සපයා ඇති සාපේක්ෂ දායකත්වයේ අනුපාතයට අනුව ව්‍යවසායන් අතර බෙදා වෙන් කරනු ලැබේ ;
- (iv) එලෙස තක්සේරු කිරීමට යටත් වන්නාට බෙදා වෙන්කරන ලද ලාභය, ගනුදෙනුවට අදාළ අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීම සඳහා යොදා ගනු ලැබේ.

කෙසේ වෙතත් (i) වන උපඡේදයේ දැක්වෙන ඒකාබද්ධ ශුද්ධ ලාභය පළමු කොට ව්‍යාපාරය නිරත වී ඇති ගනුදෙනුවේ වර්ගය අනුව යෝග්‍ය ප්‍රතිලාභ සපයා දීමක් ලෙසින්, ස්වාධීන ව්‍යාපාරයක් සමාන වර්ගයේ ගනුදෙනුවක නිරතවීමෙන් ලැබෙන වෙළඳපොළ ප්‍රතිලාභ සැලකිල්ලට ගනිමින් එක් එක් ව්‍යාපාරයට අදාළ කොටස් වෙන්කර දී ඉන් පසුව (ii) සහ (iii) උප වගන්තිවලට නිශ්චිත කොට දක්වා ඇති පරිදි ව්‍යාපාරවල සාපේක්ෂ දායකත්වයට සමානුපාතිකව උක්ත වෙන්කර දීමට පසුව ඉතිරිවන ශුද්ධ ලාභය ව්‍යාපාර අතර බෙදා වෙන්කර දෙනු ලබන අතර එවැනි අවස්ථාවක දී පළමුකොට වෙන්කර දුන් ශුද්ධ ලාභයේ එකතුව ද ව්‍යාපාරවල සාපේක්ෂ දායකත්වය අනුව බෙදා වෙන් කර දුන් ශුද්ධ ලාභ ශේෂය ද ගනුදෙනුවෙන් ව්‍යවසාය උපයාගත් ශුද්ධ ලාභය ලෙස සළකනු ලබයි.

(ඉ) ගනුදෙනු මත ශුද්ධ ආන්තික ලාභ ක්‍රමය

මෙම ක්‍රමය යටතේ -

- (i) ව්‍යවසාය විසින් දරන ලද පිරිවැය, කරන ලද විකිණීම් හෝ යොදාගන්නා ලද හෝ යොදාගැනීමට අදහස් කරන වත්කම්වලට අදාළව හෝ වෙනත් යම් පදනමක් මත ව්‍යවසාය විසින් සම්බන්ධිත ව්‍යවසායන් සමග එළඹුනු ගනුදෙනුවකින් ලැබූ ශුද්ධ ලාභතීරය ගණනය කරනු ලැබේ ;
- (ii) ව්‍යවසාය හෝ සම්බන්ධයන් නොමැති ආයතනයක් විසින් සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර අසම්බන්ධිත ගනුදෙනුවකින් හෝ එවැනි ගනුදෙනු ගණනාවකින් යම් ව්‍යවසායක් උපයාගන්නා ලද ශුද්ධ ලාභ තීරය එම පදනම මතම ගණනය කරනු ලැබේ ;
- (iii) විවෘත වෙළඳපොළෙහි ශුද්ධ ලාභ තීරයට දැඩි ලෙස බලපෑම් කළ හැකි, ගනුදෙනුව සහ සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවක් හෝ එකී ගනුදෙනුවලට ඇතුළත් වන ව්‍යවසායන් අතර යම් වෙනස්කම් වෙනොත් එම වෙනස්කම් සැලකිල්ලට ගෙන සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවලින් ඉපැයෙන (ii) වන උපඡේදයේ දැක්වෙන ආන්තික ශුද්ධ ලාභ තීරය ගලපනු ලැබේ ;
- (iv) ව්‍යවසාය විසින් උපයන (i) සඳහන් ශුද්ධ ලාභ තීරය (iii) දැක්වෙන ශුද්ධ ලාභ තීරයට සමාන ලෙස පිළිගැනේ ;
- (v) එලෙස ඇතිකරගත් ශුද්ධ ලාභ තීරය ගනුදෙනුවට අදාළ අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීම සඳහා සැලකිල්ලට ගනු ලැබේ.

3. නියෝග 2හි කාර්යයන් සඳහා පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවක් සමග අදාළ ගනුදෙනුවේ සංසන්දනාත්මක භාවය පහත සඳහන් සාධක මත තීරණය කරනු ලබයි :

- (අ) පවරන ලද දේපලෙහි හෝ සපයන ලද සේවාවෙහි පවතින සුවිශේෂී ලක්ෂණ ;
- (ආ) අදාළ පාර්ශ්වයන් විසින් ගනුදෙනුවේ දී සිදුකළ කාර්ය භාරය, යොදාගත් හෝ යොදාගනු ලබන වත්කම් සහ උපකල්පිත අවදානම ;
- (ඇ) ගනුදෙනුවේ අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් අතර, වගකීම් අවදානම සහ ප්‍රතිලාභ බෙදාගැනීම පිළිබඳව ප්‍රකාශිතව හෝ අධ්‍යයනයෙන් දක්වා ඇති ගනුදෙනුවේ ගිවිසුම්ගත කොන්දේසි (විධිමත් හෝ ලිඛිත හෝ එසේ නොවන)
- (ඈ) අදාළ පාර්ශ්වයන් විසින් ගනුදෙනුව සිදුකරනු ලබන වෙළඳපොළේ පවත්නා ස්වභාවය එනම් භූගෝලීය පිහිටීම, වෙළඳ පොළේ ප්‍රමාණය, නීතිය සහ රටේ බලාත්මක නියෝග ශ්‍රම පිරිවැය, වෙළඳ පොළේ ප්‍රාග්ධනය, සමස්ත ආර්ථික වර්ධනය, තරගකාරී මට්ටම සහ වෙළෙඳපොළ තොග හෝ සිල්ලර ද යන වග.

- (i) යම් වෙනස්කම් වේ නම් එකී වෙනස්කම් හේතුවෙන් සංසන්දනය කරනු ලබන ගනුදෙනු අතර හෝ එකී ගනුදෙනුව මගින් මිල හෝ අයකරනු ලබන හෝ ගෙවනු ලබන මිල හෝ එකී ගනුදෙනුවෙන් විවෘත වෙළෙඳපොළේදී ලැබෙන ලාභයට දැඩි ලෙස බලපෑමක් සිදු නොවීම ; හෝ
 - (ii) එකී වෙනස්කම් හේතුවෙන් සිදුවන දැඩි බලපෑම නැතිකිරීම සඳහා හේතු සහගත නිවැරදි ගැලපුම් කිරීමට හැකියාව ඇත්නම් පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවක්, සන්දනය කළ හැකි ගනුදෙනුවක් ලෙස සැලකිය යුතුය ;
4. පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවක් වෙනත් ගනුදෙනුවක් සමග සංසන්දනය කිරීම විශ්ලේෂණය කිරීම භාවිතා කරනු ලබන දත්ත එකී ගනුදෙනුව ඇතුළත්වන මූල්‍ය වර්ෂයට අදාළ දත්ත විය යුතුය ;

කෙසේ වෙතත්, සංසන්දනය කරනු ලබන ගනුදෙනුවල අදාළ පැවරුම් මිල තීරණය කිරීම සඳහා උපකාරීවන කරුණු එළිදරව් කර ගැනීමට එකී මූල්‍ය වර්ෂයට පෙර වසර දෙකකට වැඩි නොවන කාල පරිච්ඡේදයකට අදාළ දත්ත මගින් හැකිවේ නම්, එකී දත්ත ද සැලකිල්ලට ගත හැකි ය.

5. වඩාත් යෝග්‍ය ක්‍රමය

- (අ) මෙහි 2 වන නියෝගයේ කාර්යයන් සඳහා “වඩාත් යෝග්‍ය ක්‍රමය” වනුයේ එක් එක් නිශ්චිත ගනුදෙනුවේ ස්වභාවය සහ කරුණුවලට හොඳින්ම ගැලපෙන සහ ගනුදෙනුවට අදාළ අසම්බන්ධිත මිල වඩාත් විශ්වාසදායී ලෙස සපයා දෙන ක්‍රමය වේ ;
- (ආ) වඩාත් යෝග්‍ය ක්‍රමය තෝරා ගැනීමේ දී පහත සඳහන් කරුණු සැලකිල්ලට ගත හැක. එනම් :
 - (i) ගනුදෙනුවේ ස්වභාවය සහ වර්ගය ;
 - (ii) ගනුදෙනුවට ඇතුළත් වන ව්‍යවසායේ වර්ගය හෝ වර්ග සහ යොදවන ලද වත්කම් සහ යොදා ගැනීමට නියමිත වත්කම් සහ එවැනි ආයතන දරන අවදානම සැලකිල්ලට ගත්කළ ඔවුන් විසින් ඉටුකරනු ලබන කාර්යයන් ;
 - (iii) යම් ක්‍රමයක් භාවිත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය දත්ත ලබා ගැනීමේ හැකියාව, දත්තවලින් වන ආවරණය හා දත්තවල විශ්වාසී බව ;
 - (iv) ගනුදෙනුව සහ පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුව අතර සහ එවැනි ගනුදෙනුවලට එළඹෙන ව්‍යවසායන් අතර පවත්නා සංසන්දනය කළ හැකි හැකියා මට්ටම ;
 - (v) සංසන්දනය කළහැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවක් සහ එවැනි ගනුදෙනුවකට ඇතුළත් වන ආයතනයන් අතර යම් වෙනස්කම් වේ නම් එකී වෙනස්කම් වෙනුවෙන් විශ්වාසදායී ලෙස සහ නිවැරදිව ගැලපුම් කිරීමට ඇති ඉඩකඩ ප්‍රමාණය ;
 - (vi) යම් ක්‍රමයන් යොදාගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කරන උපකල්පනයන්ගේ ස්වභාවය, ප්‍රමාණය සහ විශ්වාසදායී බව.

6. ගනුදෙනුවකට ඇතුළත් වන සෑම තැනැත්තෙක්ම පහත සඳහන් තොරතුරු සහ ලේඛන පවත්වා ගැනීම සහ රඳවා ගැනීම කළ යුතුය

- (අ) තක්සේරු කිරීමට යටත්වන ව්‍යවසායේ හිමිකම් ව්‍යුහය පිළිබඳ විස්තරයක් ඇතුළුව එහි අනිත් ව්‍යවසායට හිමි කොටස් සහ වෙනත් හිමිකම් පිළිබඳ විස්තර ;
- (ආ) බහුජාතික හෝ සමූහ ව්‍යවසායේ කොටස්කාර තක්සේරු කිරීමට යටත් ව්‍යවසාය ගනුදෙනුවට ඇතුළත් වූ බහුජාතික හෝ සමූහ ව්‍යවසාය සැදුම්ලත් එක් එක් ව්‍යවසායේ නාමය, ලිපිනය, නෛතික ස්වභාවය, බදු කාර්යයන් සඳහා වාසික වන රට යන කරුණු ඇතුළත් විස්තරයක් සහ ඔවුන් අතර වන හිමිකම් බැඳීම ;
- (ඇ) තක්සේරු කිරීමට යටත් වන්නාගේ ව්‍යාපාරික කටයුතු සහ එම ව්‍යාපාර කටයුතු මෙහෙයවන කර්මාන්තය සහ එකී තක්සේරු කිරීමට යටත් වන්නා ගනුදෙනු කර ඇති ආශ්‍රිත ව්‍යාපාරවල ව්‍යාපාර ස්වභාවය පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක විස්තරයක් ;
- (ඈ) එක් එක් ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය සමග ඇතුළත් වූ ජාත්‍යන්තර හෝ සමූහ ව්‍යාපාර ගනුදෙනුවල ස්වභාවය සහ කොන්දේසි, (මිල ඇතුළුව) පැවරු දේපළ හෝ සැපයු සේවාවන්, එකී එක් එක් ගනුදෙනුවේ ප්‍රමාණය සහ වටිනාකම හෝ එකී ගනුදෙනුවේ වර්ගය ;

- (ඉ) තක්සේරු කිරීමට යටත්වන තැනැත්තා විසින් හෝ ගනුදෙනුවට සම්බන්ධ වූ ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය විසින් ඉටුකළ යුතු කාර්ය සාධනය, දැරීමට ඇති අවදානම, යොදාගත් වත්කම් හෝ යොදා ගනු ලබන වත්කම් පිළිබඳ විස්තරයක් ;
- (ඊ) තක්සේරු කිරීමට යටත් තැනැත්තා ඇතුළත්වන ගනුදෙනුවට බලපෑමක් ඇති විය හැකි සිය සමස්ත ව්‍යාපාරය සහ එක් එක් නිෂ්පාදන අංශ සඳහා වෙන වෙනම ඇතුළත් වන පරිදි තක්සේරු කිරීමට යටත්වන්නා විසින් පිළියෙල කළ ආර්ථික සහ වෙළඳපොළ විශ්ලේෂණ, ඇස්තමේන්තු, අයවැය සහ අනෙකුත් මූල්‍ය ඇස්තමේන්තු වාර්තාවක් ;
- (උ) ගනුදෙනුවල මිලකරණයට අදාළ වියහැකි තුන්වන පාර්ශවයක් සමග වන යම් පාලනයෙන් බැහැර ගනුදෙනුවක ස්වභාවය, නීති සහ කොන්දේසි වාර්තාවක් ඇතුළු ඔවුන්ගේ සංසන්දනාත්මකභාවය විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා උපකාරී වන පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවල වාර්තාවක් ;
- (ඌ) අදාළ ගනුදෙනුව සමග පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවල සංසන්දනාත්මකභාවය ඇගයීම සඳහා සිදුකළ විශ්ලේෂණ වාර්තාවක් ;
- (එ) එක් එක් ගනුදෙනුව හෝ ගනුදෙනුවේ වර්ගයට අදාළව අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීම සඳහා සලකා බලනු ලැබූ ක්‍රම, හේතු සහගත කරුණු දැක්වීම් සහිතව වඩාත් යෝග්‍ය යයි තෝරාගත් ක්‍රමය සහ එක් එක් අවස්ථාවට අනුව එකී ක්‍රම යොදාගත් ආකාරය පිළිබඳ විස්තරයක් ;
- (ඒ) වඩාත් යෝග්‍ය ක්‍රමය තීරණය කිරීම සඳහා යොදාගත් සංසන්දනාත්මක දත්ත සහ මූල්‍ය තොරතුරු ඇතුළුව අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීම සඳහා ඉටුකර ඇති වැඩ කොටස පිළිබඳ වාර්තාවක් සහ ගනුදෙනුව සහ සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනු අතර හෝ එවැනි ගනුදෙනුවලට ඇතුළත් වන ව්‍යවසායවල යම් වෙනස්කම් වෙනතොත් ඒ සඳහා සිදුකරන ලද ගැලපීම් ;
- (ඔ) අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීමේ දී තීරණාත්මක ලෙස බලපෑ උපකල්පනයන්, ප්‍රතිපත්ති සහ මිල සමර්පන ;
- (ඕ) මෙම නියමයන් යටතේ තීරණය කළ අසම්බන්ධිත මිල හා සම තත්ත්වයකට ගෙන ඒමට යම් ගැලපීම් කිරීමට සිදුවූයේ නම් පැවරුම් මිලට සිදුකළ ගැලපීම් පිළිබඳ විස්තර සහ ඒ අනුව බදු කාර්යයන් සඳහා මුදු ආදායමට සිදුකළ ගැලපීම්.
- (ක) අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීමට අදාළවිය හැකි ආශ්‍රිත ව්‍යවසායේ තොරතුරු දත්ත හෝ ලේඛන අතුළුව වෙනයම් තොරතුරු, දත්ත හෝ ලේඛන.

7. පැවරුම්ලාභියා ඇතුළත් වූ ගනුදෙනුවල ගිණුම් පොත්වල සටහන් වී ඇති සමස්ත වටිනාකම රුපියල් මිලියන 100 නොඉක්මවන්නේ නම් ඉහත නියෝගවල දැක්වෙන කිසිවක් අදාළ නොවේ.

එසේ වුව ද පැවරුම්ලාභියා සතු ලේඛන පදනම් කර ගෙන ඔහු ඇතුළත් වූ ගනුදෙනු 104(3) වගන්තිය ප්‍රකාරව ගණන් තබා ඇති බවට තහවුරු කිරීම අවශ්‍ය වේ. නියමිත තොරතුරු විශ්වාසදායී ලේඛන මගින් සනාථ කළ යුතුය. ඊට පහත දැක්වෙන ලේඛන ඇතුළත් වේ :

- (අ) ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය වාසික වන රටේ හෝ වෙනයම් රටක, රජයේ නිල ප්‍රකාශන, වාර්තා, අධ්‍යයන සහ දත්ත පද්ධති ;
- (ආ) සිදුකර ඇති වෙළඳපොළ පර්යේෂණ අධ්‍යයනයන් පිළිබඳ වාර්තා සහ ජාතික හෝ අන්තර් ජාතික වශයෙන් පිළිගැනීමට ලක්ව ඇති ආයතන මගින් පළකොට ඇති තාක්ෂණික ප්‍රකාශන ;
- (ඇ) තොග හුවමාරු සහ භාණ්ඩ වෙළඳපොළ මිල ගණන් ඇතුළු මිල ප්‍රකාශන;
- (ඈ) ආශ්‍රිත සමාගමේ ව්‍යාපාරික කටයුතුවලට අදාළ ප්‍රකාශිත ගිණුම් සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශ ;
- (ඊ) එම ගනුදෙනුවලට සමාන ගනුදෙනුවලට ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය හෝ අසම්බන්ධිත ව්‍යවසායන් සමඟ ඇතුළත් වූ ගිවිසුම් හා කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම් ;
- (උ) තක්සේරු කිරීමට යටත්වන්නා සහ ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය අතර එකඟතාවයට පැමිණි කොන්දේසි පිළිබඳ ලියවිලි සහ අනෙකුත් ලිපි ගනුදෙනු ;
- (ඵ) අනුගමනය කරන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය අනුව විවිධ ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් සාමාන්‍යයෙන් නිකුත් කරනු ලබන ලේඛන.

මෙම නියෝගවල 6 වන නියෝගයේ දක්වා ඇති තොරතුරු සහ ලේඛන අදාළ තක්සේරු වර්ෂය අවසනයේ සිට වසර 5 ක කාල පරිච්ඡේදයක් දක්වා රඳවා පවත්වා ගෙන යා යුතුවේ.

8. ඉදිරි මිලකරණ ගිවිසුම් (ඉ.මි.ගි)

පැවරුම් මිලකරණ ගැටළු නිරාකරණය කර ගැනීම උදෙසා සාම්ප්‍රදායික පරිපාලනමය, අධිකරණය සහ ගිවිසුම් යාන්ත්‍රණයට වැඩිමනත් යන අරමුණින් නිශ්චිත කාල පරාසයක් වෙනුවෙන් පාලනය කළ හැකි ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් මිල පැවරුම් තීරණය කිරීම සඳහා යෝග්‍ය නිර්ණායක මාලාවකට අනුගතව (උදා. ක්‍රමය. ඒ සඳහා නිසි ගැලපීම්, ඉදිරි ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් වන තීරණාත්මක උපකල්පනයන්) ඉදිරි මිලකරණ ගිවිසුමකට ඇතුළුවීමට කටයුතු පිළිවෙළ කොට ඇත.

එකී වැඩ පිළිවෙළ මූලික වශයෙන් පහත කාණ්ඩ දෙකට බෙදා දැක්විය හැක:—

I. ඒක පාක්ෂික ගිවිසුම්

යම් බදු අධිකාරයක දී ආශ්‍රිත ව්‍යාපාරයේ බදු බැඳියාවට යම් බලපෑමක් ඇති කළද, එකී බදු අධිකාරයේ සම්බන්ධතාවයකින් තොරව යම් බදු පරිපාලනයක් සහ බදු ගෙවන්නා අතර ඇති කරගනු ලබන වැඩ පිළිවෙළකි.

II. ද්විපාක්ෂික ගිවිසුම්

අනුගමනය කළ යුතු මිල පැවරුම් ක්‍රමවේදය පිළිබඳව රටවල් දෙකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් විසින් ඇතිකර ගනු ලබන වැඩ පිළිවෙළකි. ද්විපාක්ෂික සහ බහු පාක්ෂික ලඟාව සියළුම බදු පරිපාලනයන්ට සහ බදු ගෙවන්නන්ට එක සමාන ලෙස බල පැවැත්වෙන අතර අදාළ බදු ගෙවන්නාට බදුකරණය පිළිබඳ වැඩි විශ්වාසයක් තහවුරු කර දෙයි.

9. ආශ්‍රිත ව්‍යාපාර [104 (4) වගන්තිය]

09. ඉහත කී දේශීය ආදායම් පනතේ 104 (4) වගන්තියේ සහ ඉහත නියෝගයන්හි කාර්යයන් සඳහා අදාළ වර්ෂයට පෙර වර්ෂය තුළ යම් අවස්ථාවකදී යම් ව්‍යවසායන් දෙකකට අදාළව,

- (අ) එක් එක් ව්‍යවසායයේ සියයට පනහක නොඅඩු ඡන්දය පාවිච්චි කිරීමේ බලය සහිත කොටස් එක් ආයතනයක් විසින් සෘජුව හෝ වක්‍රව දැරීම; හෝ
- (ආ) එක් එක් ව්‍යවසායයේ සියයට පනහකට නොඅඩු ඡන්දය පාවිච්චි කිරීමේ බලය සහිත කොටස් යම් පුද්ගලයකු විසින් හෝ ව්‍යවසායයක් විසින් සෘජුව හෝ වක්‍රව දැරීම; හෝ
- (ඇ) එක් ව්‍යවසායයක් විසින් අනෙක් ව්‍යවසායයට ලබාදී ඇති ණය ප්‍රමාණය, එකී ණය ලබාගත් ව්‍යවසායයේ වත්කම්වල (පොත්වල සඳහන්) වටිනාකමින් සියයට පනස්එකකට නොඅඩුවීම; හෝ
- (ඈ) එක් ව්‍යවසායයක සමස්ත ණය ගැනීම්වලින් සියයට විසිපහකට නොඅඩු ප්‍රමාණයකට අනෙක් ව්‍යවසාය ඇප සහතික වීම; හෝ
- (ඉ) එක් ව්‍යවසායයක අධ්‍යක්ෂ වරුන්ගෙන් හෝ පාලන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින්ගෙන් අඩකට වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ එහි විධායක අධ්‍යක්ෂවරුන් හෝ පාලක මණ්ඩල සාමාජිකයින් එක් අයකු හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් අනෙකුත් ව්‍යවසාය විසින් පත් කිරීම; හෝ
- (ඊ) ව්‍යවසායන් දෙකෙහි එක් එක් ව්‍යවසායයේ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් හෝ පාලන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින්ගෙන් අඩකට වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ විධායක අධ්‍යක්ෂවරුන් හෝ පාලක මණ්ඩල සාමාජිකයින් එක් අයෙකු හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් එකම තැනැත්තෙකු හෝ තැනැත්තන් විසින් පත් කරනු ලැබීම ; හෝ
- (උ) එක් ව්‍යවසායයක් විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කිරීමේ හෝ සකස් කිරීමේ ව්‍යාපාරය මුළුමනින්ම අනෙක් ව්‍යවසාය හිමිකම් දරන හෝ අනෙක් ව්‍යවසායයට පූර්ණ අයිතිවාසික ඇති විශේෂඥ දැනුම, පේටන්ට් බලපත්‍රය, හිමිකම් ඇවිරුම, වෙළඳ ලකුණ, බලපත්‍ර, නියෝජිත හිමිකම හෝ එවැනි ස්වභාවයේ වෙළඳ හෝ වාණිජ හිමිකම් හෝ යම් පේටන්ට් බලපත්‍රයකට, නිර්මාණයකට, ආදර්ශයකට, සැලසුමකට, රහස්‍ය සූත්‍රයකට හෝ ක්‍රියාවලියකට අදාළ යම් දත්ත, ලේඛන, සිතියම් හෝ විශේෂ සඳහන මත රඳා පැවතීම ;
- (ඌ) එක් ව්‍යවසායයක් විසින් යම් භාණ්ඩයක් හෝ ද්‍රව්‍යයක් නිෂ්පාදනය හෝ සකස් කිරීම සඳහා අවශ්‍යවන අමු ද්‍රව්‍ය හෝ පාරිභෝජක භාණ්ඩවලින් සියයට අනුවකට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් අනෙක් ව්‍යවසාය විසින් හෝ අනෙක් ව්‍යවසාය විසින් නම් කරනු ලැබූ තැනැත්තන් විසින් සපයන අවස්ථාවක සහ සැපයුම් මිල සහ සැපයීමට අදාළ අනෙකුත් කොන්දේසි සඳහා අනෙක් ව්‍යවසාය විසින් බලපෑමක් කරන අවස්ථාවක ;
- (එ) ව්‍යවසායන් දෙක අතර, යම් නියමකර දක්වනු ලැබූ නිර්දේශය අන්‍යෝන්‍ය බැඳීමක් පවතින්නේ නම්, එකී ව්‍යවසායන් දෙක ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් වශයෙන් සැලකිය යුතුය.